

Odgovor:

Vložil naj prošnjo na sodnijski odsek banke uprave v Ljubljani.

B. K. v M. V.

Moj sin je potrjen, pa ima roke pokvarjene. Kaj naj storim, da ga rešim?

Odgovor:

Naj gre k uradnemu zdravniku, ta mu da priporočilo in s tistim naj prosim za nadpregled sedaj takoj ali ko bo poklican.

L. S. v L.

Moj sin, star 25 let, je napravil dolg v gostilni in sedaj ga tožijo, plačam pa naj jaz, njegov oče! Ali sem res dolžen?

Odgovor:

Vi niste dolžni plačati iz svojega za sina, ki je polnoleten. Pač pa lahko sodnija odredi, da se na račun sinove dote, ki je še ni dobil, ali njegovega zaslužka doma mora njegov dolg povrniti. Načelo vsakega mora biti, da je dolg, ki ga je naredil treba tudi plačati!

K. J. v Č.

Dosluzil sem vojake, rad bi šel k železnici v službo, kam se naj obrnem?

Odgovor:

Stopite k domačemu postajanačelniku, tam dobite navodila.

M. H. v P.

Imamo skupno mlako. Naš sosed sicer ne brani vode, pač pa brani, da bi mlako čistili. Tako bo voda izginila. Kaj naj napravimo?

Odgovor:

Mlaka je za napajanje v rabi že nad 30 let vsem, sosed ne sme zabraniti, da mlako vzdržujete. Bodite si toliko dobri, pa z lepa celo reče uredite.

J. N. v K.

Moji sosedi iz sreza Maribor so dobili stroške povrnjene, ker so pokončali šmarnico in zasadili zlahotno trto, mi v ljutomerskem bregu pa ne, kako to?

Odgovor:

Gotovo so oni iz mariborskega sreza preje prosili in so preje dobili. Vložite na banovino ponovno prošnjo, ki jo naj potrdi občina in priporoči sreski načelnik.

M. P. v T.

Po mojem posestvu gre pešpot. Sedaj so začeli voziti, kaj naj storim, da to preprečim?

Odgovor:

Objaviti morate, da to prepovedujete. Napravite ob poti napis: Voziti je po tej stezi prepovedano! Šele potem lahko posameznika pozovete na povrnitev škode.

Št. T. v Str.

Ali sem dolžen plačati bolniške stroške za hčer, staro 31 let, že leta 1926 oddedovano. Poškodovana se je v tovarni.

Odgovor:

Niste dolžni. Pač pa bo v tem slučaju morala plačati njena domača občina. Če pa se je poškodovana v tovarni, je bila vendar zavarovana in mora bolniška blagajna povrniti stroške. Če je pa tovarnar ni zavaroval, ga prijavite na Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

F. K. v V.

Ali je Franc Jožefova grenčica zdravilo zoper golšo v vratu?

Odgovor:

Berite inserat, ki je v Slov. Gospodarju večkrat objavljen.

H. R. v G.

Trije imamo pisano, da po sestri, ki se je poročila, dobimo vsak eno tretjino njene dote, če umrje brez otrok. Umrja je. Dota je znašala 20.000 kron. Koliko dobi vsak dinarjev?

Odgovor:

To je stvar računa. 5000 Din imate vsi trije, eden torej 1666 Din 66 para. Ali je oporoka pravilna in veljavna, pa mi ne moremo vedeti.

A. Z. v Š.

Sosed ima pravico voziti po mojem travniku. Ali pa sme to vsak dan delati?

Odgovor:

Smel pustite ga in se mu smejte, če hoče v tem kljubovati, bo kmalu nehal.

K. J. v M.

Bansko upravo sem prosil za podporo za vzorne hleve, pa nisem nič dobil. Ali se lahko pritožim?

Odgovor:

Pritožiti se ne morete, če dajo, dajo, če ne, pa ne. Bolje je, da ponovite prošnjo in pošljite priporočeno.

J. R. v M.

Sem 19 let star in bi rad šel k vojakom. Ali sem sprejet?

Ne! Najpreje boste vojak, potem, če bo kaj!

J. R. v Z.

Med vojsko mi je žena posastvo prodala. Vsak sva bila polovico lastnika. Ali nisem bil ogoljufan s tem?

Odgovor:

Če ste bili do polovice solastnik, se brez vas ni moglo prepisati na drugega. ako pa sta si svet že preje razdelila, je bil vsak na svojem popolen lastnik. Žena je svoje lastno posestvo lahko prodala. Drugo vprašanje je nečistljivo.

A. B. v H.

Leta 1930 sem izgubil tožbo. Ali se lahko pritožim?

Odgovor:

Ne, je prepozno. Zahtevate lahko obnovitev, pa vas bo silno stalo in najbrže boste zopet izgubili.

A. T. v P.

Čez moje posestvo pelje občinska cesta, ki je 46 let ni nihče uporabljal; zapisana pa je v mapli. Ali lahko občina cesto odpre?

Odgovor:

Lahko: Pa prosite občinski urad, da jo izbrise kot občinsko cesto.

S. J. v L.

Kače slijo v hlev, kaj naj napravim?

Odgovor:

Pobijte jih! Razderite njih ležišča! Držite snago okrog hleva!

J. V. v B.

Kako si izračunam rentni davek?

Odgovor:

Kupite knjižico Kmetijske zveze: Kako si sam izračunam rentni davek: za 2 Din jo dobite.

M. B. v P.

Imam sitnosti z zavarovalnico ...

Odgovor:

Vsa pojasnila o zavarovalnici daje g. Franjo Žebot, Maribor, nanj se obrnite!

F. L. v Zg. R.

Posnemalnik sem vzel za tri dni na polizkušnjo, sedaj pa ga razpečevalca ne vzame nazaj.

Odgovor:

Ali ste v roku treh dni razpečevalca obvestili, da ga pozneje niste več uporabljali, ga niste dolžni plačati. Morda je le tako rekel naročbo pa ste podpisali.

da Koren njive ne da. To je pribito. Z zvijačo jo dobiš prej. Zastonj jo dobiš. Samo pamet, pamet!

Priseči sicer ne bi upal in tvegati duše — ako bi jo še imel, a saj je nima, ko pa jo ima satan z devetimi gorečimi verigami na dno pekla priklenjeno, kakor mu je stari pater kapucin pri spovedi zatrjeval — a zdi se mu, da mu ta misel izpočetka ni bila nič prijetna. In da se je je branil.

A satan je bil vztrajen. Ni odnehal.

»Budalo! Kaj se še pomišljaš in se motoviš od misli do misli, do sklepa pa ne prideš! Pa mu kar obečaj nekaj lepih stotakov zanj. Misliš, da jo bo dal, he? Sam veš, da si prej dušo izkašlja, ko bi dal ped zemlje.«

»Ali kaj naj storim?«

»Vprašaj! Prisili ga!«

»Kako? To povej!«

»Moder pa si, o Matija! Modrijan vseh modrijanov, prav res. Kako? Reci mu kratko: »Plačaj, kar si dolžan, ali pa mi daj njivo.«

»Saj mi ni ničesar dolžan.«

»O ti golobček! Ali ima priče, da ti je vrnil? Ima kaj pisanega?«

»Res, prič nima. Zorko je umrl. A take krivice mu vendar ne smem storiti.«

»Ne bodi šleva. Matija! Pa njiva ni vredna?«

Še se je ustavljal. A satan ga ni pustil. Pestil in obdeloval ga je dan na dan, mu svetoval, ga zasmejeval.

»Beda in teslo, ki si Sem na dom bi ti jo prišel ponujati, pa je še ne bi vzel, kaj? Morda bi bil greh.« Kaj se hoče s tako mevžo! In misli še, kak moč je!

Tedaj se je Petek sam razsrdil. Rasrdil nase, razsrdil na zapeljivca, ki ga venomer in brez nehanja bega.

»Pa sem res prava baba, boječal! Ko bi jo res čisto lahko dobil. Saj pisanega Koren nič nima, Zorko je mrtev. Ta edini je vedel, da mi je vrnil. A ta molči, ne bo pričal zoper mene.«

Ko pa je vendar spet okleval, se mu je satan sladkal in laskal kakor zaljubljen fant prevzetnemu dekletu.

»Ali se boš večno za druge ljudi po teh pustih dninah vlekel? Že res: bajto si si postavil, v svojem si. A bajta človeka ne redi. Zemlja, zemlja! In oženil bi se, ako bi bilo kaj polja pri koči, da bi se dalo vsaj za silo živeti. Kdo bo le kaj poskrbel zate, če zbolíš? O, če bi imel ženo, otrokel! Marinovo Liziko bi vzell!«

Vročje je postajalo Matiji. Res, za Marinovo Liziko bi že kaj storil. Le če ga bo marala? Šestintrideset let mu že ie. Liziki dvaindvajset. A to ni taka

meti se morata med seboj; drug mora biti proti drugemu popustljiv in srečna hosta v zakonu!« Žena: »Gospod župnik, saj sem jaz popustljiva; toda ker moj mož noče odnehati, pa še jaz nočem odnehati!«

Zasluzek. Sodnik: »Torej priznate, da ste tega moža osleparili pri kvartanju?« Povejte, kako ste ga!« Toženec: »Prav! A dobro pazite gospod sodnik, s tem si lahko prisluzite marsikak dinarček!«

Tudi lepa služba. Prišel je Madžar v Karlovih varih na Češkem v kavarno. Sedel je k mizi, pri kateri je sedel neki gospod ter čital časnik. Ko sta nekaj časa tiho sedela, je

R. S. V.

Imam lovsko karto in orožni list in puško. Ali smem iti prosto na lov brez dovoljenja lovskega zakupnika?

Odgovor:

Ne.

J. K. v Sv. D.

Ali se smatra za občinsko pot vsaka, ki jo uporablja več občanov in gre tudi preko državnih občin?

Odgovor:

Občinske poti so kot take v mapah zaznamovane in na občini morajo imeti seznam teh občinskih cest. Ako vaša ni, pa jo uporablja ena četrtina občanov, zahtevajte, da se napravi za občinsko cesto.

*

Dvoboj žrebcev.

Našim čitateljem so znane španske bikoborbe in v Albaniji običajni dvoboj na življenje in smrt med petelinimi.

Na velikem otoku Mindanao v Filipinskem otočju je že skoro stoletja do danes v navadi dvoboj med nalašč za krvavo igro odgojenimi žrebci. Mohamedanski knezi, takozvani Dati, ameriškanski in japonski posestniki plantaz na zgoraj omenjenem otoku stavijo kar največje vsote na izid dvoboja med dvema žrebci. Poslužujejo se dveh načinov, da naščujajo eno žival na drugo. Po prvem načinu pripeljejo pred oba za dvoboj določena žrebca kobilu iz hleva enega od bogatašev, iz katerega pa ni sta bojna žrebca. Komaj se počavi na za boj določenem prostoru kobilu, že se začne med žrebci borba za posest kobile. Ko sta živali enkrat prežeti od bojaželjnosti, odpeljejo kobilu s pozornosti, a boreča žrebca niti ne opazita, da ne čaka zmagovalca nikaka nagrada. Dvoboj se nadaljuje z udarci s kopiti in z ugrizi v vrat, dokler eden ne omaga, ali tudi popolnoma ne podleže.

Drug način je ta, da drži eden od hujšakačev v človeški osebi v roki ogledalo. Ko stopita žrebca na za borbo določen prostor, pusti igračkati s pomo-

čjo ogledala solnčno svetlobo v obeh enega od žrebcev. Drugi žrebec zapazi izreden blesk o obeh nasprotnika, se čuti izzvanega in preide v napad. Kar nato pa prenese hujšakač solnčno svetlobo na oči napadalca in v par sekundah s zagrizeta oba nasprotnika v boj na življenje in smrt.

Bojni prostor je obdan od vzvišenih tribun (odrov), s katerih si pasejo oči na poteku dvoboja bogataši ter dobivajo ali izgubljajo visoke stave.

*

Raznočrnosti.

400.000 ubojev v dveh okrožjih tekom dveh let. Dopisnik »Tajmsa« iz Pekinga je priobčil v svojem listu neko zanimivo vest. Napram policijskim podatkom je bilo za dve leti izvršeno v okrožjih Ping Kiang in Kig Jang na Kitajskem od razbojnikov 400.000 ubojev.

Neobičajni padobran. Neka gospa iz Bristola je o priliki izleta omahnila s skale, visoke 60 m, ter padla v morje. Ribiči so jo potegnili iz vode. Navzlic visokemu padcu, je ostala gospa živa in zdrava. Za rešitev se ima zahvaliti dejstvu, da se ji je pri padcu obleka razprostrla ter na ta način vršila ulogo padobrana.

Najdeno grobišče iz bronaste dobe. V prostrani madžarski ravnini so odkrili grobišče iz bronaste dobe. Pri razkopavanju so našli na mnogobrojne stvari velike zgodovinske vrednosti. Odkritih je bilo 23 grobov, v kojih so bila trupla, kakor je bil to običaj v tisti dobi: zavita in zvezana. Moški so bili obrnjeni z licem v smeri proti severu in položeni na desno stran, žene pa z licem proti jugu in položene na levo stran. V grobeh so najdene posode iz kamna, biseri iz marmorja, noži iz kamna in druge stvari. Dognalo se je tudi, da so bila trupla pred pokopom namenoma poškodovana. Tako je dognano, da je nekateremu trupu bila

odsekana glava, drugemu roka ali noga, da bi na ta način bilo preprečeno pokojniku priti nazaj.

Sovjeti so prodali vzhodno-kitajsko železnico. Šangajski dopisnik »Njujork Tajmsa« javlja, da so pogajanja med sovjetsko ter nankinško vlado zaključena s sporazumom, glasom katerega odstopajo sovjeti en del vzhodno-kitajske železnice za 400 milijonov zlatih rubljev. Označena svota se ne izplača v gotovini, nego se odbija na račun uvoznih carin na blago, ki se uvaža na Kitajsko.

Grozna suša v Kanadi. Ministrski predsednik Benet je izjavil na seji kanadskega parlamenta, da je sedanja suša zbog svojih nepreglednih posledic največja od vseh nesreč, koje so dosihmal obiskale Kanado. Nekatere pokrajine sploh nimajo nobene žetve. Posevki so popolnoma propadli na površini, ki meri okrog 5 milijonov akrov (okrog 2 milijona hektarjev), a nevarnost je tudi za živino.

Nova šola za odpravljanje debelosti v Newyorku. Ta šola se po svojem sistemu povsem razlikuje od vseh ostalih zavodov te vrste. Gospe, koje žele, da zopet dobijo lep in vitek stas, ne izvajajo, kakor je bil to doslej običaj, neko vrsto švedske telovadbe, ne igrajo ali skačejo, nego s krtačo v roki čistijo parket, snažijo medene predmete ali hišno opravo. A vse to, razume se, po posebnem taktu in zvokih godbe. Pravijo, da je imenovana šola dala odlične uspehe. Mnoge gospe so hvaležne navedenemu sistemu, da so dobile vitko linijo ter zgubile debelost.

Pokončevanje slonov. Po statistiki izvoza iz ekvatorske francoske Afrike je tekom leta 1930 bilo iz te kolonije izvoženih 50.000 slonovih zob. To predstavlja do 48.000 ubitih slonov samo v tej mali oblasti. Temu številu je treba dodati še izvoz po tihotapstvu, kar znaša okoli 12.000 do 15.000 zobov. Angleške kolonije izvažajo ravno tako velike količine slonove kosti, koje se zaeno s francosko slonovo kostjo prodajajo iz-

vstal Madžar ter ošabno rekel: »Jaz sem Teresij Arpad — podžupan Avaderskega komitata! In kdo ste vi, gospod, gotovo kak profesor, nehi?« Nisem! Jaz sem Ferdinand, car bolgarski!« odgovori ta prijazno ter se nalahko prikloni. Madžar je nekaj časa vihal svoje brke, potem pa rekel: »Tako, tako! No, tudi lepa služba!«

Službeno izpričevalo. Neka gospa je zapisala v službeno izpričevalo svoje dekle tole: »Neža Narobe je služila pri meni 11 mesecev. V tem času je bila: »Pridna — pri hišnih vratih. Skrbna — zase. Hlita — v izgovorih. Poštena — kjer je bilo vse zaklenjeno.«

razlika. So že šestdesetletni starci dobili mlade neveste. Še mlajše!

Je že nevarno omahoval.

In to zadnjo pomlad, za vse odločilno! Ni li bil spet satan, ki je ujel in zbral v zraku vse najlepše solnčne žarke in je vse napeljal prav na Korenovo njivo, da se je v njih vsa kar lesketala? Od tam pa jih je napeljal in pletel naravnost gor proti oknu Matijeve bajte. Tako lepo zlato pot je naredil med njivo in Matijevim domom, da bi se še angelci sprehajali po nji s svojimi lilijskimi nogami. Kaj se ne bi Matijeve misli!

Njiva — kako čudežno lepa je bila to zadnjo pomlad! Še nobeno mladoletje se ni zdela Matiji tako mlada in nežna, tako vsa sočna in ljubezni vredna. Oči so se mu v ozimino kar potapljale, kakor se z radostjo potopi v sveži vodi zasenčenega potoka popotnik, ki je po prašni poti, pod neusmiljeno žgočim solncem dolgo dolgo romal. Od kraja do konca so vso premerjale, otipavale, ljubeče, drhteče božale.

Ako bi bil imel Matija nevede pri sebi praprotno seme, da bi vse skrito videl, vse tajne slišal, in ake ne bi bil tako bolno in hlepeče zaverovan v njivo in njeno mlado krasoto, bi videl, kako čepi tam suh škrt in s škilavimi očmi bulji gor vanj, ob oknu slonečega, z očmi in s srcem in z vsemi grešnimi

mislimi po njivi koprnečega. Debele, pohotne ustnice se mu lokavo nasmihajo in reže: »Bratec, lepo mrežo sem ti nastavil. Pri peklu bi prisegel, da se ujameš!«

Tudi v nočeh, ko božje duše pod varstvom božje roke mirno spe, ni bilo miru in pokoja.

Satan je z veščjo, zapeljivo-zvito roko napeljal najlepše lunine žarke prav čez njivo, da se je kar blestela od srebra. Najsijajnejšo srebrnotkano preprogo je spletel in razgrnil med njivo in Matijevo bajto.

Matijeve misli in želje so se kakor drobnonoge kraljčine po srebrnih čilimih v pravljicah sprehajale po ti mehki, prelepi poti.

»Moja mora biti«, je mrmral ves opijanjen od te lepote, bolan od hrepenenja, da ga je glava bolela.

Vznemirjen je legel.

Ko je sestra Lucija, nekoliko uboga na duhu, ki jima je gospodinjila, že davno spala kakor posekano drevo v gozdu, se je Matija na trdi postelji še nemirno obračal, nevoljno se premetaval. Ko se je čez dolgo časa polagoma pogrezal v sen, je še mrmral, kar je venomer razmišljal: »Moja mora biti! Ne bo prej miru!«

S to mislijo je zaspal.

(Dalje prihodnjič.)